

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ג.

עין משפט נר מצוה

א מיי פ"ה מהלכות
נומחא המה הלכה ג:
ב [מיי] פ"ד מהלכות
שחיטה הלכה טו:
ג מיי פ"ב מהלכות
מחללות אסורות הלכה
א סגמ לאוין קמה טו"ע
י"ד סימן קטע סעיף א
[וסיון קי"ג סעיף ז]:
ד מיי שם פ"ג הלכה
ד [וע"ש הלכה ג] סגמ
שם טו"ע שם סימן קל"ג
סעיף א:
ה ו מיי פ"ד מהלכות
שחיטה הלכה יד ועין
כ"מ סגמ עין סו טו"ע
י"ד סימן כ"ג סעיף ב:

שיטה מקובצת

אן ועשה כעין כלי. ג"כ
ע"י תוס' מנחות (דף טו
ע"ב): [והצ"ח דק"ל כ"ד
דאמר אין עושין: [א
לענין כלי שרת א"ע"פ
התורה אמר] ג"כ (דף
ע"ב): [אבל קשה
דאמתי] דהמקנא:

רבינו גרשום

אלא דאיטמי בשרין. והוי
אדם ראשו ואין כלי
מטמא אלא מחמת אב
הטומאה: ובגן שברק
קרומית של קנה ושחט
בה. דאין פשוטי כלי
עץ מקבלין טומאה:
א"ע"פ שיוצא ונכנס מותר.
כלומר א"ע"פ שאין ישראל
יושב ומשמר אלא יוצא
ונכנס מותר הכא נמי
לענין שחיטה א"ע"פ
שיוצא ונכנס מותר:
לאכול נבילה לתיאבון.
כלומר מתאב לאכול בשר
ואוכל נבילה לתיאבון:

בגון דברק קרומית של קנה. ואם תאמר והיאך ישחוט בקרומית של קנה והא ענין כלי כדמוכח בסוף התורה (מנחות דף פב): ובסוף דם חטאת (זבחים דף טז): דרש"י מדמתיב ויקח את המחללת לשחוט את צנו דעולה טעונה כלי וילפינן כולוהו מעולה וי"ל כגון דמיקנה לקרומית אזועשה כעין כלי

ואע"ג דקיימא לן כרבי אדאמר פ' החליל (סוכה דף ג): אין עושין כלי שרת של עץ ופליג אר"י יוסי בר רבי יהודה דאמר צפרק החליל עושין כלי שרת של עץ לשחיטת קדשים לא ענין כלי שרת אדצפרק התורה (מנחות דף עט): אמר"י דסימן מקדשה ככלי שרת וכן משמע בצומתא פתא"ד קדמי חומר בקמיא

ומשחיטה שהקמיא טעונה כלי והשחיטה אינה טעונה כלי אלא אפילו קרומית של קנה ועל כרחיך לא צעי למימר דאינה טעונה כלי כלל דהא ילפינן מעולה דטעונה כלי אלא דאינה טעונה כלי שרת קאמר מיהו יש לדמות ללא ענין כלי יפה קאמר ולא פסלינן קרומית של קנה משום הקריבוהו נא לפתח (מלאכי א) כדפריך גמרא בסוטה (דף קז): גבי כפיפה מנרית דהתם דרון הוא דדרך להציאו ככלי נאה אבל בשחיטה לא חיישינן אי נמי כפיפה מנרית מכושרת יותר מקרומית של קנה ורבינו אפרים היה מציא ראייה מדמתן צפרק איהו מקומן (זבחים דף מו). שחיטתן צפון וקבול דמן ככלי שרת צפון ואילו שחיטתן ככלי שרת לא קמי דקמני גבי קבלה ואין זה ראייה דגבי קבלה נמי לא הזכיר אלא לאשמועינן דצעי שיהא גם הכלי צפון לאפוקי אם הכלי צדום והצמחה צפון והדם מקלח צפון תדע דצדקשים קלים דלא צעי צפון לא חש להזכיר קבלה ככלי שרת וצ"ל כל הזבחים שקבל דמן (שם טו).

דמתן קדשים קלים שחיטתן צפנים וקבול דמן ככלי שרת צפנים התם נמי אתא לאשמועינן דלריך שיהא הכלי צפנים לאפוקי אם רוב הכלי צחוף ומיעוטו צפנים ומקבל הדם צמיעוט שצפנים א"ע"פ שאין נפסל ציוצא"ש: **המניח** קתני דיעבד. לאו לשנויי אליבא דאבי קאמי דהא

אבי נמי לא שרי דיעבד צלא חותך כוית צשר אלא צא להקשות על דברי רבא שמדקדק מכלאן דשרי אף לכתחלה אי נמי כל זמן שיכול לתקן על ידי חותך כוית צשר יש לו לתקן אבל אי ליתא לכותי קמן שרי: **המניח** קתני דיעבד. לא צעי למימר דמשמע דיעבד ולא לכתחלה דהא מסיק דשרי לכתחלה אלא קאמר דאף דיעבד משמע ווא"מ דלקמן (דף טו): גבי השוחט צמגל די וגבי השוחט אחד צעוף (לקמן דף טז). דייק השוחט דיעבד אין כו' וי"ל דאשחיטתן כשרה סמיך התם דמשמע דיעבד אבל קשה דממתניתין דהמקנא

לאשתו (סוטה דף ג). ופ' חזית (שבת דף קמו). גבי הרוחץ צמי מערה דייק בגמרא דיעבד אין לכתחלה לא: [ועין תוס' סוטה ב. ד"ה המקנא דיעבד]: **א"ל** מחבא. גרס ולא גרס מסיפא דהך דהמניח צפ"צ דמסכת ע"ז (דף טז). והיה דאין השומר הוא צפ"ר ישמעאל (שם טז): **אין** השומר צריך בו'. משמע הכא דאין צריך למדינה ומדינה הם צפנים דברי רבי אבהו. רישא אסיפא לא תפקי דלא זו אף זו קתני כלומר לא צדיעבד דיוקא אלא אפילו לכתחלה: רב אשי אמר גרס: לפיכך. כי לא משכח היתר אכיל נבילות ומאחר שהסכין צדוקה ונתונה צידו שחיט שפיר דכל כנה דמני למיכל היתירא לא אכיל אסורא וכי אין לו סכין צדוק לא טרח להדורי צתר סכין יפה אם זו פגומה:

נמצאת

לאשתו (סוטה דף ג). ופ' חזית (שבת דף קמו). גבי הרוחץ צמי מערה דייק בגמרא דיעבד אין לכתחלה לא: [ועין תוס' סוטה ב. ד"ה המקנא דיעבד]: **א"ל** מחבא. גרס ולא גרס מסיפא דהך דהמניח צפ"צ דמסכת ע"ז (דף טז). והיה דאין השומר הוא צפ"ר ישמעאל (שם טז): **אין** השומר צריך בו'. משמע הכא דאין צריך למדינה ומדינה הם צפנים דברי רבי אבהו. רישא אסיפא לא תפקי דלא זו אף זו קתני כלומר לא צדיעבד דיוקא אלא אפילו לכתחלה: רב אשי אמר גרס: לפיכך. כי לא משכח היתר אכיל נבילות ומאחר שהסכין צדוקה ונתונה צידו שחיט שפיר דכל כנה דמני למיכל היתירא לא אכיל אסורא וכי אין לו סכין צדוק לא טרח להדורי צתר סכין יפה אם זו פגומה:

חרב הרי הוא כחלל. טומאות" של מת הראיות לטמא כלי כגון מת והנוגע בו דהוי מיהא אב הטומאה אם נגע בהם מתכות נעשה כיוצא בו ואם נגע צמת הוי אבי אבות [הטומאה] ואם צטמא מת נגע הוי אב אכל ראשון ושני אין מטמאין כלים והאי סכין נעשה אב. והאי חרב הרי הוא כחלל הכא

לא איצטרך דבלאו הכי נמי מלי מטמא צשר דגברא הוי אב הטומאה וסכין ראשון וצשר שני אלא רבותא קאמר דאפילו ראשון הוי האי צשר: **דאיטמי צשר**. דהוי האי גברא ראשון ולא מטמא הסכין שאין כלי מקבל טומאה אלא מאב הטומאה ללא מלינו צתורה דמקבל טומאה מראשון ושני אלא אוכל ומשקה כדכתיב (ויקרא י"ח) כל אשר צלבו יטמא וסמיך ליה מכל האוכל אשר יאכל אוכלים ומשקים מיטמאים מאור כלי חרס שהוא ראשון ועושה למה שצמבו שני ואין כלי מיטמא מאור כלי חרס שאם היה כלי נמוך צמבו ונטמא החילון השני טמור והכי מפרש צשליה פירקין"ט: קרומית של קנה. פשוטי כלי עץ ולא מקבלי טומאה: אבי מהדר לתרזי לכתחלה ודיעבד דמתניתין: ואפילו כוסי. מוסרין לו צהמה לכתחלה לשחוט דמניו שהחזיקו בה היא אכל ישראל יוצא ונכנס לא ימסור לו לשחוט דאע"ג דהחזיקו בה לעצמם אין מקפדין אם יאכלו"י ישראל נבילות דלית להו לפני עור לא תתן מכשול (שם י"ט) אלא כמשמעו שלא יתן אבן צדק עור להפילו: **אלו מוסר לאכול**. דהא לעצמו וזיר צה והיינו דיעבד דמתניתין:

חון מחס"ו דאפילו דיעבד נמי לא. דהא אדיעבד קיימין: **שמה יפה**. לקמן [ג"כ] מפרש אמאי נקט לשון עמיד: **אפילו לכתחלה**. והכא קתני צאחרים רואין אותם ששחטו דיעבד: **אמר רבא**. והיכא דישראל יוצא ונכנס לא ימסור לכותי לכתחלה צתמיה: **והא טגן**. צפרק צתרא דמסכת ע"ז דאע"פ שישאל יוצא ונכנס מותר אלמא מסתפי עובד כוכבים דלמא אחי ישראל ולא נגע הכא נמי מסתפי השתא אחי וחזי ליה: **מי קסני מניה**. אדם עובד כוכבים צתותו ויוצא ונכנס דמשמע לכתחלה: אין

שומר. את היין: צריך שיהא יושב ומשמר כו'. רישא אסיפא לא תפקי דלא זו אף זו קתני כלומר לא צדיעבד דיוקא אלא אפילו לכתחלה: רב אשי אמר גרס: לפיכך. כי לא משכח היתר אכיל נבילות ומאחר שהסכין צדוקה ונתונה צידו שחיט שפיר דכל כנה דמני למיכל היתירא לא אכיל אסורא וכי אין לו סכין צדוק לא טרח להדורי צתר סכין יפה אם זו פגומה:

נמצאת

לאשתו (סוטה דף ג). ופ' חזית (שבת דף קמו). גבי הרוחץ צמי מערה דייק בגמרא דיעבד אין לכתחלה לא: [ועין תוס' סוטה ב. ד"ה המקנא דיעבד]: **א"ל** מחבא. גרס ולא גרס מסיפא דהך דהמניח צפ"צ דמסכת ע"ז (דף טז). והיה דאין השומר הוא צפ"ר ישמעאל (שם טז): **אין** השומר צריך בו'. משמע הכא דאין צריך למדינה ומדינה הם צפנים דברי רבי אבהו. רישא אסיפא לא תפקי דלא זו אף זו קתני כלומר לא צדיעבד דיוקא אלא אפילו לכתחלה: רב אשי אמר גרס: לפיכך. כי לא משכח היתר אכיל נבילות ומאחר שהסכין צדוקה ונתונה צידו שחיט שפיר דכל כנה דמני למיכל היתירא לא אכיל אסורא וכי אין לו סכין צדוק לא טרח להדורי צתר סכין יפה אם זו פגומה:

נמצאת

לאשתו (סוטה דף ג). ופ' חזית (שבת דף קמו). גבי הרוחץ צמי מערה דייק בגמרא דיעבד אין לכתחלה לא: [ועין תוס' סוטה ב. ד"ה המקנא דיעבד]: **א"ל** מחבא. גרס ולא גרס מסיפא דהך דהמניח צפ"צ דמסכת ע"ז (דף טז). והיה דאין השומר הוא צפ"ר ישמעאל (שם טז): **אין** השומר צריך בו'. משמע הכא דאין צריך למדינה ומדינה הם צפנים דברי רבי אבהו. רישא אסיפא לא תפקי דלא זו אף זו קתני כלומר לא צדיעבד דיוקא אלא אפילו לכתחלה: רב אשי אמר גרס: לפיכך. כי לא משכח היתר אכיל נבילות ומאחר שהסכין צדוקה ונתונה צידו שחיט שפיר דכל כנה דמני למיכל היתירא לא אכיל אסורא וכי אין לו סכין צדוק לא טרח להדורי צתר סכין יפה אם זו פגומה:

א) שבת ק"א: מיר ע"ג:
ב) פסחים י"ד: יט: ע"ג.
ג) לקמן טו: וס' נקמן.
ד) ע"ז סג. [פ"ש]. ד) שם
ה) ס' [נכ"ש]: משומה,
ו) וכן להלן: ו) לקמן ד.
ז) כ"א: בכל טומאות,
ח) [דף כד.]: ט) כ"א:
י) אכיל, ו) [פ"א דמנחות
ה"ב]. ט) [פ"ל דמניח],
ט) [וע"ש תוס' פסחים טו.
ד"ה חותך ומוס' וצמח' מו.
ד"ה אהרן].

מוסף רש"י

חרב הרי הוא כחלל. הקש חרב לחלל, מחמת שנגע צמת הרי הוא אבי אבות הטומאה כמת עצמו, ושנגע צמחא מת הרי הוא אב הטומאה כמותו, גזירת הכתוב הוא צמתה אלא טומאה מת ולא אכל שאר טומאות (פסחים י"ד): דכלי מתכת המיטמא צמת נעשה כיוצא בה שנגע בו (שם טו). קרומית. אכל של קנה (לקמן טו).